

DOCUMENTAȚIE DE PROIECT

PROIECT DEȘEURI SOLIDE CHIȘINĂU

REZUMAT NONTEHNIC

AUGUST 2017

PROIECT DEȘEURI SOLIDE CHIȘINĂU

REZUMAT NONTEHNIC

Data: August 2017

WSP | Parsons Brinckerhoff

The Victoria
150-182 The Quays
Salford
M50 3SP

Tel: +44 (0) 161 886 2400

Fax: +44 (0) 161 886 2401

www.wsp-pb.com

CUPRINS

1	PROIECTUL GESTIONAREA DEȘEURILOR.....	1
1.1	NEVOIA DE INVESTIȚII.....	1
1.2	INVESTIȚIILE PROPUSE	1
1.3	SCOPUL PREZENTULUI RAPORT	2
2	AMPLASAMENTELE DE GESTIONARE A DEȘEURILOR.....	4
2.1	LOCAȚIA ȘI DETALII REFERITOARE LA AMPLASAMENTE	4
2.2	DETALII REFERITOARE LA INVESTIȚIILE PROPUSE	7
3	EVALUAREA MEDIULUI, SĂNĂȚĂȚII, SIGURANȚEI ȘI SOCIETĂȚII	9
3.1	PREZENTAREA EVALUĂRII MSSS	9
3.2	BENEFICIILE PRINCIPALE ALE PROIECTULUI.....	9
3.3	EVALUAREA RISCULUI HIDROLOGIC	10
3.4	CADRUL DE RESTABILIRE A MIJLOACELOR DE TRAI	10
3.5	PLAN DE ACȚIUNI SOCIALE ȘI DE MEDIU (PASM)	11
4	IMPLICAREA PĂRȚILOR INTERESATE.....	14
4.1	PREZENTAREA PIPI	14
4.2	DISEMINAREA INFORMAȚIILOR ȘI CONSULTĂRILE	14
4.3	PROCEDURA DE RECLAMARE.....	15

1 PROIECTUL GESTIONAREA DEȘEURILOR

1.1 NEVOIA DE INVESTIȚII

Administrația locală organizează gestionarea deșeurilor municipale în Moldova și este responsabilă de organizarea colectării și eliminării deșeurilor în zonele urbane. În prezent, rata de colectare a deșeurilor municipale în zonele urbane este doar între 60 -90 %. În zonele rurale este o rată de colectare limitată de doar 10-20% și există, de asemenea, unele zone fără servicii de gestionare a deșeurilor. În astfel de zone, există o dependență de cele care generează deșeurile pentru a le transporta în locații de eliminare a deșeurilor. Cu toate acestea, așezările rurale din apropierea zonelor urbane mari precum Chișinăul sunt deservite de entități speciale de gestionare a deșeurilor.

La Chișinău, rata de generare zilnică a deșeurilor de către o persoană este de 1,3 kg (Sursa: Strategia de Gestionare a Deșeurilor în Republica Moldova), mai mare decât în alte părți ale Moldovei. Însă, se consideră că cifra dată se datorează mai degrabă unei colectări și gestionări mai bune a deșeurilor, decât cantităților reale mai mari de deșeuri generate. Se presupune că volumul deșeurilor municipale solide va crește anual cu 5% în mediul urban și cel rural, chiar dacă se așteaptă o scădere a numărului populației.

Direcția generală locativ-comunală a municipiului Chișinău este responsabilă de serviciile de gestionare a deșeurilor, care momentan sunt executate prin intermediul Regia Autosalubritate, „Întreprinderea” care se ocupă de colectarea, transportarea și eliminarea deșeurilor municipale, precum și de activitatea rampelor de gunoi.

Circa 1,5 milioane tone de deșeuri (dintre care 60 de procente sunt de origine organică și 25 de procente reciclabile) sunt colectate anual de către întreprindere cu o flotă de 58 de autospeciale. Deșeurile sunt transportate la stația de transfer existentă și, ulterior, la amplasamentul temporar de depozitare a deșeurilor din sectorul Ciocana al municipiului Chișinău. La stația de transfer, sunt sortate unele obiecte din plastic și sticlă, deși, la moment, nu există o stație de sortare a deșeurilor. Amplasamentul temporar de la Ciocana a fost folosit drept măsură pe termen scurt în urma închiderii rampei de gunoi de la Țânțăreni, aflată la 30 km de Chișinău.

1.2 INVESTIȚIILE PROPUSE

Prin urmare, în scopul de a aborda problemele actuale și viitoare legate de gestionarea deșeurilor, se propune finanțarea potențială a întreprinderii municipale de gestionare a deșeurilor solide, Regia Autosalubritate.

Problemele cheie care au fost identificate includ, dar fără a se limita la:

- Operațiuni limitate de sortare a deșeurilor, rezultând cu deșeuri reciclabile de calitate scăzută cu contaminare ridicată;
- Creșterea generării de deșeuri cu aproximativ 2 % în fiecare an, începând cu anul 2002;
- Lipsa unor date fiabile privind deșeurile periculoase și lipsa unei gestionări adecvate a deșeurilor periculoase;
- Îmbunătățiri necesare în gestionarea Protecției Mediului Înconjurător, Sănătății, Siguranței și Sociale (MSSS) a activităților de eliminare a deșeurilor pentru conformarea la cerințele Uniunii Europene (UE).

Finanțarea este solicitată de Regia Autosalubritate pentru modernizarea sistemului de colectare a deșeurilor solide de la Chișinău. Regia Autosalubritate caută finanțare de la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și a identificat necesitățile de investiții prioritare, printre care:

- modernizarea rampei municipale de gunoi de la Țânțăreni, pentru conformare cu Standardele UE, cu instalarea fântânilor de monitorizare, unei stații de tratare a levigatului (deșeurile efluente) și o stație de colectare și utilizare a gazului de depozit;
- reabilitarea drumului de acces la rampa de gunoi de la Țânțăreni;
- închiderea amplasamentului temporar de depozitare a deșeurilor din sectorul Ciocana, Chișinău, cu sisteme de colectare a gazului de depozit și a levigatului;
- renovarea stației existente de transfer și investirea într-o stație de sortare a deșeurilor; și
- procurarea autospeciilor pentru colectarea deșeurilor din municipiu și transportarea acestora la rampa de gunoi de la Țânțăreni.

Pe termen mediu și lung, se planifică construirea unei stații de digestie anaerobă a deșeurilor pentru producerea de energie termică și electrică.

Acestea sunt componentele proiectului care va contribui la creșterea calității serviciilor de gestionare a deșeurilor solide și îmbunătățirea stării mediului în Chișinău.

1.3 SCOPUL PREZENTULUI RAPORT

Prezentul rezumat nontehnic (RNT) prezintă succint proiectul într-un limbaj netehnic, axându-se în special pe beneficiile potențiale sociale și de mediu și impactul asociat cu construcția și funcționarea componentelor proiectului. De asemenea, descrie modul în care vor fi atenuate și gestionate eventualele impacturi și riscuri la toate etapele proiectului și oferă un sumar al activităților de consultare publică și abordarea implicării viitoare a părților interesate. RNT este un document general, care oferă un rezumat al evaluării proiectului din perspectiva mediului, sănătății, siguranței și societății (MSSS), detaliile studiilor sunt rezumate mai jos:

A fost elaborată Analiză Prealabilă a aspectelor Sociale și de Mediu (APSM), care conține un Plan de Acțiuni Sociale și de Mediu (PASM). Evaluarea a fost efectuată în baza Cerințelor de Performanță ale BERD, directivelor UE, reglementărilor țării gazdă și celor mai bune practici. Orice deficiențe, îmbunătățiri, lacune sau investigații suplimentare identificate sunt prezentate drept acțiuni în PASM.

A fost elaborată o Evaluare a Impactului de Mediu și Social (EIMS), care conține informații mai detaliate despre Proiect și problemele de mediu și sociale asociate. Aceasta conține o descriere a Proiectului și motivației necesității acestuia, detalii despre alternativele principale analizate, evaluarea eventualelor efecte ale dezvoltării propuse asupra mediului și comunității și detalii referitoare la procedurile necesare în vederea atenuării efectelor adverse semnificative asupra mediului. Evaluarea conține și un Plan de Management Social și de Mediu (PMSM), care descrie cerințele de monitorizare și atenuare pe durata proiectului, precum și responsabilitățile și cerințele legale.

De asemenea, a fost elaborat un Plan de Implicare a Părților Interesate (PIPI) pentru a asigura că toate părțile interesate sunt informate în timp util despre potențialele impacturi ale Proiectului și consultate în privința măsurilor de atenuare. De asemenea, planul descrie un mecanism formal de reclamare pentru soluționarea reclamațiilor, preocupărilor, întrebărilor etc. Mai multă informație este oferită în secțiunea 4.

Pentru a aborda problema pierderii mijloacelor de subsistență ale persoanelor care colectează deșeuri la depozitul de deșeuri de la Ciocana, care va fi închis, ca componentă a proiectului, a fost elaborat un Cadru de Restabilire a Mijloacelor de Trai (CRMT) (vezi secțiunea 3.4.).

A fost efectuată o Evaluare a Riscurilor Hidrologice (ERH) în scopul de a stabili posibilitatea apariției unor emisii necontrolate și migrarea acestora spre receptorii locali, inclusiv spre fântânile de captare a apelor de suprafață și subterane.

Regia Autosalubritate se angajează să implementeze PMSM, PASM, PIPI și CRMT.

Datele de contact pentru acest Proiect sunt:

Numele persoanei și funcția	Date de contact
Victor Sergheenco Vicedirector	Regia Autosalubritate MD-2069, str. 27 Martie 1918, nr. 14, Chișinău

2 AMPLASAMENTELE DE GESTIONARE A DEȘEURILOR

2.1 LOCAȚIA ȘI DETALII REFERITOARE LA AMPLASAMENTE

RAMPA DE GUNOI DE LA ȚÎNȚĂRENI

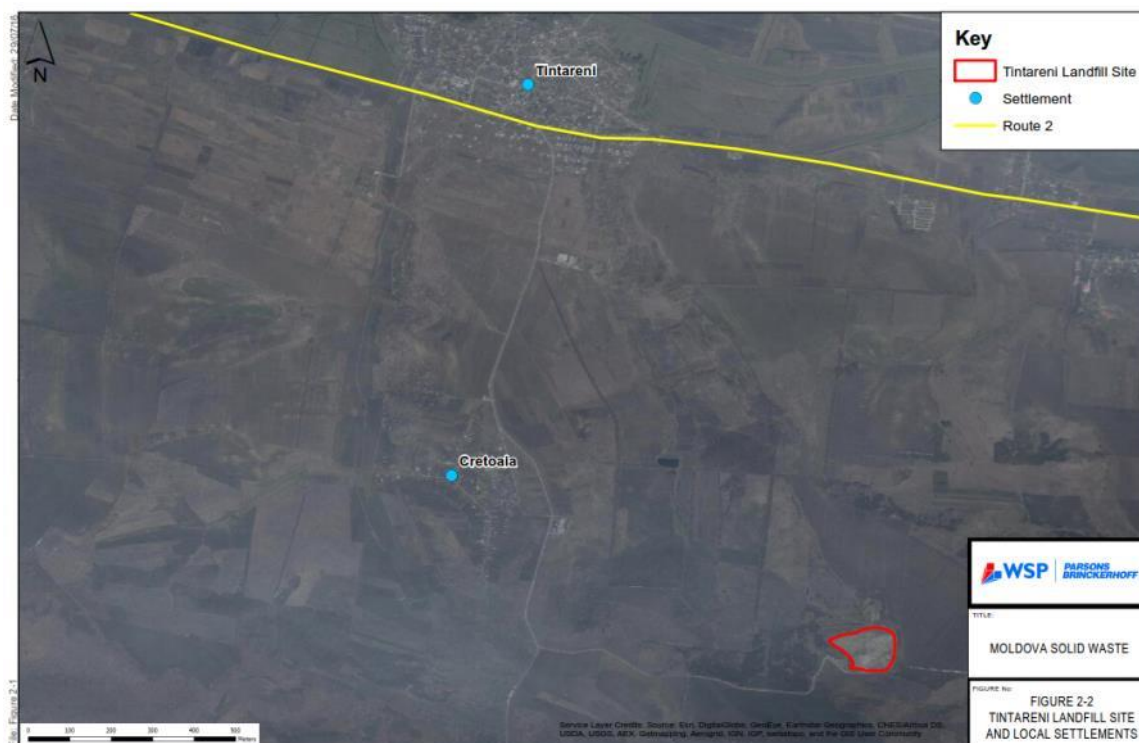
Rampa de gunoi a fost proiectată și construită în perioada 1984-1991, în conformitate cu standardele sovietice, și a devenit funcțională în 1991. Construcția rampei a fost începută în 1987. Rampa și-a sistat activitatea în 2010, în rezultatul plângerilor sătenilor cu privire la presupusa poluare a apelor subterane. Suprafața rampei este de 24,7 hectare. Rampa este îngrădită și dispune de un singur punct de acces - o poarta păzită. Figura 2-1 de mai jos prezintă o fotografie aeriană a rampei de gunoi existente de la Țânțăreni.

Figura 2-1 Fotografie aeriană a rampei de gunoi existente de la Țânțăreni

Rampa de gunoi de la Țânțăreni este situată la aproximativ 30 km (distanța parcursă) la sud-est de Chișinău. Accesul la rampa de gunoi se face prin intermediul unui drum asfaltat, în unele locuri, într-o stare foarte proastă. Rampa de gunoi se află într-o zonă rurală cu terenuri agricole. Au fost observate activități agricole și păstorit. În zona în care este amplasată rampa de gunoi predomină pășunile, împânzite cu pâlcuri de tufăriș și copaci. Nu au fost observate case în apropierea rampei de gunoi. Localitățile cele mai apropiate de rampă se află la o distanță de 2,7 km la vest și la sud de rampă (satul Crețoaia și, respectiv, satul Geamăna). Amplasarea rampei de gunoi de la Țânțăreni este ilustrată în Figura 2-2 de mai jos.

Figura 2-2 Amplasarea rampei de gunoi de la Țântăreni

În perioada când rampa de gunoi activa, volumul zilnic de deșuri depozitate la rampă era de aproximativ 3000 m³, cinci zile pe săptămână. Se estimează că, în cazul în care rampa de gunoi va fi modernizată și redeschisă, aceasta va accepta anual în medie circa 1 milion de m³ de deșuri municipale solide (DMS). În prezent, aproximativ 20 de milioane de m³ de deșuri au fost depozitate într-o singură celulă mare de deșuri, cu o suprafață de 16,13 hectare.

Există un baraj mare (baraj) pentru deșeurile de frontieră și se creează o barieră stabilă construită din sol argilos. A fost realizată o analiză de stabilitate a barajului, care a concluzionat că proiectul va trebui să includă măsuri de remediere pentru a întări barajul și panta, pentru a atinge nivelurile de stabilitate necesare.

Rampa de gunoi dispune de un sistem de colectare și stocare a levigatului cu o capacitate de 330 m³, care este alcătuit din 6 rezervoare subterane. Levigatul este recirculat în permanență, fiind preluat din rezervoarele subterane de către autocisterne și vărsat în partea superioară a rampei de gunoi.

Există un sistem de colectare și utilizare a gazului de depozit, folosit pentru producerea de energie electrică, care este livrată în rețea. Există, de asemenea, o stivă.

AMPLASAMENTUL DE LA CIOCANA

Amplasamentul temporar de depozitare a deșeurilor de la Ciocana se află la aproximativ 10 km (distanța parcursă) la sud-est de Chișinău, în apropierea satului Bubuieci

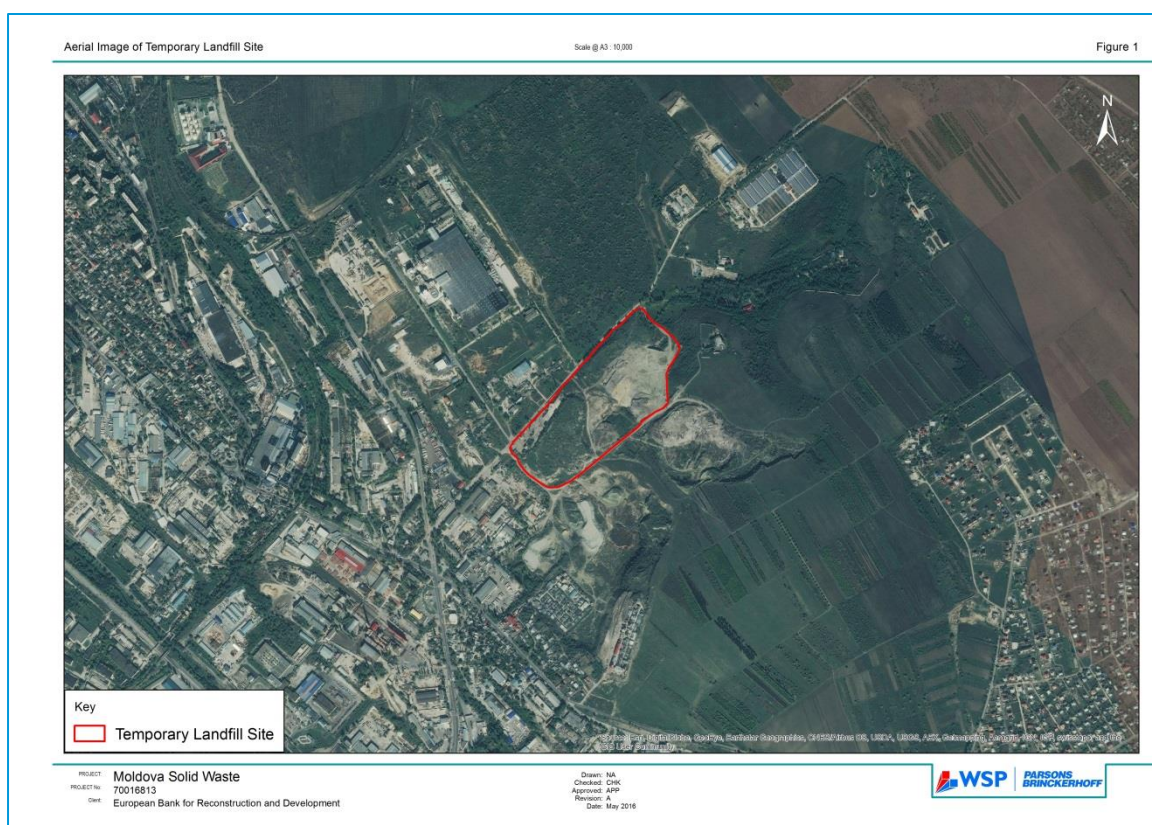
Amplasamentul a fost folosit în calitate de amplasament temporar de depozitare a deșeurilor municipale începând cu anul 2011. Toate deșeurile solide municipale sunt colectate și transportate la amplasament. Se estimează că, din 2011, la amplasament au fost eliminate 7,5 milioane m³ de deșuri și capacitatea acestuia se va epuiza aproape de sfârșitul anului 2016.

Amplasamentul nu a fost proiectat să servească drept depozit de deșeuri și, prin urmare, nu este captușit (o barieră permeabilă subțire între deșeuri și sol). Deșeurile nu sunt compactate și nu există un sistem de colectare a gazului de depozit.

Se estimează că există până la 50 de persoane, care colectează deșeuri la amplasamentul temporar de depozitare a deșeurilor de la Ciocana ca mijloc de subzistență. Dintre acestea, 15-20 de persoane colectează aleg și colectează deșeurile cu regularitate, în timp ce restul se angajează doar ocazional în această activitate.

Figura 2-3 de mai jos prezintă o fotografie aeriană a amplasamentului temporar de depozitare a deșeurilor de la Ciocana.

Figura 2-3 Fotografie aeriană a amplasamentului temporar de depozitare a deșeurilor din sectorul Ciocana, Chișinău

STAȚIA DE TRANSFER A DEȘEURILOR

Există o stație de transfer a deșeurilor, care este situată lângă amplasamentul temporar de depozitare a deșeurilor de la Ciocana. Stația de transfer și rampa de gunoi de la Țânțăreni au fost proiectate și construite în aceeași perioadă. Stația activează din 1990 fără renovări majore. Teritoriul stației este de aproximativ 1,69 ha.

La intrare, deșeurile sunt cântărite pe o basculă cu o capacitate de cântărire de 50 de tone. Sunt 3 buncăre de încărcare, care erau folosite în perioada când rampa de gunoi de la Țânțăreni funcționa, însă, în prezent, este utilizat doar un singur buncăr. După sortarea manuală și îndepărtarea materialelor reciclabile (sticlă, hârtie, carton și plastic), deșeurile sunt împinse în buncăr cu un bulldozer.

2.2 DETALII REFERITOARE LA INVESTIȚIILE PROPUSE

BERD analizează posibilitatea acordării unui împrumut prioritar Regia Autosalubritate, o întreprindere municipală care aparține sută la sută orașului Chișinău, în scopul modernizării sistemului de eliminare a deșeurilor solide în Chișinău.

PLANURILE DE MODERNIZARE A RAMPEI DE GUNOI DE LA ȚÎNȚĂRENI

Au fost analizate alte locuri alternative pentru proiect, însă s-a raportat că, în raza de 60 km a orașului Chișinău, nu există locuri alternative care să fie potrivite pentru construirea unui depozit de deșeuri similar rampei de gunoi de la Țânțăreni.

Înainte de a fi redeschisă, rampa de gunoi va trebui modernizată, pentru ca să corespundă standardelor Directivei UE privind rampele de gunoi. Modernizarea include următoarele elemente:

- O stație nouă de tratare a levigatului;
- Instalarea căptușirii interimare;
- Stabilizarea terasamentului;
- Reprofilarea pantelor;
- Sisteme de colectare a apei;
- Un sistem nou de colectare și utilizare a gazului;
- Instalarea fântânilor de monitorizare; și
- Reabilitarea drumului de acces.

ÎNCHIDEREA AMPLASAMENTULUI DE LA CIOCANA

Au fost efectuate studii topografice și geotehnice în scopul de a obține mai multe informații pentru planul de închidere a amplasamentului temporar. Planul de închidere conține următoarele măsuri:

- Căptușirea suprafeței;
- Sistem de drenare a levigatului;
- Sistem de gestionare a gazului de depozit și stație cu stivă;
- Sistem de gestionare a apelor de suprafață;
- Fântâni de monitorizare;
- Drum de acces și gard de-a lungul perimetrului;
- Plantarea solului și amenajarea teritoriului; și
- Monitorizarea ulterioară.

MODERNIZAREA COMPONENTELOR AUXILIARE

Stația de transfer va fi modernizată cu buncăre renovate, gard, bascule noi, clădiri operaționale, vehicule și containere.

Se propune instalarea unei linii de sortare mecanică, în scopul facilitării trierii materialelor reciclabile, care să fie prelucrate ulterior și să nu ajungă la rampa de gunoi.

Se propune renovarea flotei actuale de autospeciale și înlocuirea a 45 de autospeciale mai vechi de 10 ani. Flota renovată va asigura capacitatea și flexibilitate de funcționare necesare în ceea ce privește diferitele tipuri de containere utilizate în Chișinău, îmbunătățind astfel eficiența colectării și

reducând impacturile asociate cu autospecialele mai vechi, și anume poluarea aerului, zgomotul și eficiența consumului de combustibil. Se propune folosirea a 22 de autospeciale cu remorci și containere pentru transportarea deșeurilor de la stația de transfer la rampa de gunoi de la Țânțăreni.

3

EVALUAREA MEDIULUI, SĂNĂTĂȚII, SIGURANȚEI ȘI SOCIETĂȚII

3.1 PREZENTAREA EVALUĂRII MSSS

A fost realizată o evaluare a MSSS ale proiectului, care a implicat APSM și EIMS ale proiectului. Studiile au identificat eventualele efecte semnificative ale propunerilor investiționale asupra mediului și comunității. Evaluarea a fost efectuată în conformitate cu Politica Socială și de Mediu a BERD, care conține cerințele de performanță (CP-urile) ale acesteia și, de asemenea, impune respectarea standardelor europene și legislației Republicii Moldova.

În cazul în care a fost identificată necesitatea întreprinderii unor măsuri de atenuare a impactului sau a riscurilor sau îmbunătățirea performanței corporative a MSSS, au fost propuse acțiuni, care au fost incluse în PMSM și PASM. Acestea vor asigura conformitatea deplină cu CP-urile BERD și standardele relevante corporative, naționale și europene.

3.2 BENEFICIILE PRINCIPALE ALE PROIECTULUI

Proiectul va genera o serie de beneficii sociale și de mediu. În plus, au fost propuse unele recomandări suplimentare menite să sporească beneficiile de mediu și sociale ale proiectului, beneficiile includ, fără a se limita la:

- Îmbunătățirea serviciilor de colectare a deșeurilor rezidențiale și sporirea reciclării deșeurilor;
- Rampă de gunoi la standardele UE, care va activa în condiții stricte de management social, de mediu, sănătate și siguranță;
- Redeschiderea rampei de gunoi de la Țânțăreni va duce la lichidarea gunoiștilor locale neautorizate din apropierea râului Bîc și, prin urmare, la îmbunătățirea calității apei în rezultatul scăderii poluării cu levigat;
- Crearea oportunităților de angajare în câmpul muncii pentru locuitorii satelor Țânțăreni, Crețoaia și Geamăna;
- Alte beneficii pentru locuitorii satului Țânțăreni, care au fost discutate și care urmează a fi convenite cu aceștia, includ colectarea gratuită a deșeurilor în satul Țânțăreni, o taxă de intrare achitată Primăriei din Țânțăreni, curățarea cu regularitate a fântânilor de decantare ale instalațiilor de ape uzate ale instituțiilor publice din Țânțăreni, plata pentru arenda terenului, reabilitarea și gestionarea sistemului local de alimentare cu apă și construirea unui centru al medicilor de familie;
- Închiderea amplasamentului temporar de depozitare a deșeurilor de la Ciocana și măsurile de întreținere ulterioară, care vor reduce și vor minimaliza poluarea mediului;
- Îmbunătățirea drumului de acces și întreținerea drumului, care, de asemenea, vor fi benefice pentru săteni, de ex. pentru a ajunge la terenurile agricole și proprietăți;
- Reluarea sistemului de colectare a deșeurilor și analiza părerilor specifice de gen în organizarea gestionării locale a deșeurilor; și
- Îmbunătățirea mijloacelor de subzistență prin intermediul elaborării și implementării CRMT, care descrie principiile ce vor fi urmate, inclusiv restabilirea sau îmbunătățirea mijloacelor de trai ale persoanelor afectate.

3.3 EVALUAREA RISCULUI HIDROLOGIC

A fost efectuată o Evaluare a Riscurilor Hidrologice (ERH) în Conformitate cu Ghidul UE, în scopul de a stabili posibilitatea existenței unor emisii necontrolate de la rampa de gunoi de la Țânțăreni și migrarea acestora spre receptorii locali, inclusiv spre fântânile de captare a apelor de suprafață și subterane.

Acest studiu a fost efectuat în scopul de a oferi Capitolului EIMS o evaluare suplimentară privind impacturile asupra sănătății sociale, personale și umane. ERH evaluează eventualele efecte ale rampei de gunoi de la Țânțăreni asupra hidrogeologiei și resurselor de ape subterane și de suprafață conectate hidraulic în aval.

Evaluarea calitativă, realizată ca parte a EIMS, a arătat că impactul și efectele rampei de gunoi asupra mediului receptor sunt moderate. Această ERH a fost efectuată în scopul de a evalua cantitativ impacturile potențiale asociate cu generarea de levigat la rampa de gunoi.

Analizând mediul înconjurător și utilizarea terenurilor, s-a constatat că receptorii potențiali sunt fântânile din satul Țânțăreni, conectate hidraulic în aval (4 km spre nord-vest) și râul Bâc, aflat la 5 km mai la nord de rampa de gunoi.

Evaluarea calitativă a localizării deșeurilor depozitate deasupra unei bariere de etanșare de argilă și amestec de argile și nisipuri, arată că migrația verticală a levigatului, spre acviferul subiacent ar fi foarte dificilă. Analiza calității apei subterane de la baza depozitului a indicat un anumit impact al levigatului, însă concentrațiile acestuia sunt relativ mici. Prin urmare, conectivitatea hidraulică dintre depunerile aluvionare înclinate și stratul de calcar subiacent al Sarmațianului mijlociu este considerată a fi limitată.

Evaluarea cantitativă a impacturilor potențiale asupra receptorilor identificați a fost realizată cu ajutorul programului LandSim V2.5. S-a făcut o modelare pentru depozitul de deșeuri actual. Modelul simulează migrarea levigatului prin stratul de etanșare, trecerea ulterioară prin zona nesaturată și migrarea către mediul mai larg într-o anumită perioadă de timp (20, 000 de ani). Rezultatele modelării arată că riscurile actuale ale rampei de gunoi pentru receptorii identificați sunt minore, deși a fost identificat un anumit impact asupra apelor subterane de la baza rampei de gunoi și din imediata apropiere a acesteia. Deversările teoretice care au fost evaluate nu reprezintă un risc semnificativ pentru receptorii situați la o distanță mai mare de 500 m de rampa de gunoi.

Este necesară efectuarea unor lucrări de inginerie suplimentare la rampa de gunoi și controale ale gestiunii acesteia, care ar putea îmbunătăți rampa și reduce scurgerile din corpul actual de deșeuri. În urma ERH, au fost propuse o serie de recomandări care au fost incluse în PASM.

3.4 CADRUL DE RESTABILIRE A MIJLOACELOR DE TRAI

S-a stabilit că anumite persoane colectează gunoi la amplasamentul temporar de depozitare a deșeurilor de la Ciocana pentru a câștiga ceva bani. Când amplasamentul temporar de depozitare a deșeurilor va fi închis, aceste persoane nu vor mai putea să practice această activitate și își vor pierde sursa de venit.

A fost elaborat un Cadru de Restabilire a Mijloacelor de Trai (CRMT) în scopul abordării mijloacelor de subsistență ale persoanelor afectate și capacității de câștigare a venitului. CRMT a fost elaborat în conformitate cu legislația Republicii Moldova și Politica Socială și de Mediu a BERD din 2014, în special cu Cerința de Performanță 5 (Achiziționarea de terenuri, relocarea involuntară și dislocarea economică).

Diferențele cheie dintre legislația Republicii Moldova și cerințele BERD, care sunt abordate prin intermediul elaborării prezentului CRMT, țin de recunoașterea preocupărilor și abordarea activităților informale generatoare de venit, adică colectarea gunoiului la amplasamentul temporar

de depozitare a deșeurilor. Cu toate că aceste activități nu sunt recunoscute de legislația națională ca surse legale de venit, în conformitate cu politica BERD, toate persoanele ale căror mijloace de trai, inclusiv cele neoficiale, sunt afectate de proiect, trebuie să primească asistența corespunzătoare pentru a îmbunătăți sau, cel puțin, a restabili aceste mijloace de existență la nivelurile de dinainte de implementarea proiectului.

În baza numeroaselor vizite efectuate la amplasamentul de depozitare a deșeurilor, s-a estimat că, după închiderea amplasamentului de depozitare a deșeurilor, în jur de 50 de colectori de gunoi și membrii familiilor acestora nu vor mai putea să practice această activitate. Însă, din cei 50 de colectori de gunoi, doar 15 - 20 de persoane practică activitatea dată cu regularitate, iar ceilalți ocazional.

La moment, nu se cunoaște data exactă preconizată pentru închiderea amplasamentului temporar de depozitare a deșeurilor de la Ciocana și, din acest motiv, nu pot fi determinate cu exactitate persoanele care vor fi afectate și nici nu poate fi stabilită o dată limită a eligibilității. Prin urmare, Regia Autosalubritate va continua să monitorizeze și să înregistreze periodic (săptămânal) prezența colectoarelor de gunoi la amplasamentul temporar. Data limită a eligibilității finale va fi stabilită cu șase luni înainte de închiderea amplasamentului temporar de depozitare a deșeurilor.

În perioada de până la stabilirea datei limită, se va oferi asistență tuturor colectoarelor de gunoi care vor fi prezenți la amplasament și vor fi dispuși să participe la activitățile de restabilire a mijloacelor de trai. Managerul pentru restabilirea mijloacelor de trai al Regia Autosalubritate se va ocupa de înregistrarea colectoarelor de gunoi și organizarea activităților de restabilire a mijloacelor de trai.

Activitățile potențiale de restabilire a mijloacelor de trai sunt:

- Accesul la angajare în câmpul muncii (de ex. la noua stație de sortare a deșeurilor care va fi deschisă de ABS S.R.L., la Regia Autosalubritate, la întreprinderile locativ-comunale municipale din Chișinău, etc.)
- Accesul la instruire profesională și alte instruirii disponibile la Agenția Națională Pentru Ocuparea Forței de Muncă
- Suport pentru a beneficia de asistență socială
- Alte forme de asistență, determinate de Managerul MT în baza nevoilor individuale ale colectoarelor de gunoi

Deoarece se cunoaște că sunt și câteva femei colectori de gunoi, Regiei Autosalubritate și-a exprimat angajamentul de a asigura accesul la toate aceste oportunități, în egală măsură, pentru femei și bărbați, inclusiv accesul la locurile de muncă din cadrul Proiectului.

CRMT prezintă, de asemenea, alte activități care vor fi întreprinse de către Regia Autosalubritate, cum ar fi consultări cu persoanele afectate, crearea și punerea în aplicare a unui mecanism de reclamare, înregistrarea colectoarelor și stabilirea unei date limită a eligibilității, precum și monitorizarea implementării măsurilor de restabilire a mijloacelor de trai și raportarea către BERD despre progresele înregistrate și rezultatele obținute.

3.5 PLAN DE ACȚIUNI SOCIALE ȘI DE MEDIU (PASM)

În urma evaluării MSSS, a fost pregătit un PASM, în scopul alinierii operațiunilor propuse pentru gestionarea deșeurilor cu standardele UE și CP-urile BERD și standardele corporative, naționale și europene relevante. Domeniile de acțiune propuse vor avea ca rezultat îmbunătățirea performanțelor MSSS și managementul riscului. Un rezumat al subiectelor cheie identificate de evaluare și incluse în PASM este prezentat în Tabelul 3-1 de mai jos.

Tabelul 3-1 Rezumatul constatărilor și domeniile de acțiune

Domeniile analizate	Domeniile de acțiune
Capacitatea instituțională și managementul MSS	<p>General</p> <ul style="list-style-type: none"> → Elaborați și implementați un sistem de management al mediului, sănătății și securității în conformitate cu ISO14001 și OHSAS18001 recunoscute pe plan internațional. Implementați un program de audit. → Creați o Unitate de Implementare a Proiectului (UIP) care să dispună și de un manager social. Numiți personal cu responsabilități de management al sănătății și siguranței (MSS), inclusiv la nivel de amplasament. Instruiți personalului în caz de necesitate.
Performanța de mediu	<p>Toate amplasamentele</p> <ul style="list-style-type: none"> → Asigurați-vă că dispuneți de toate autorizațiile de mediu la etapa corespunzătoare a dezvoltării pentru rampa de gunoi de la Țânțăreni și alte locuri în care se investește și pentru închiderea amplasamentului de la Ciocana. → Elaborați măsuri eficiente de transportare a deșeurilor și levigatului în autospeciale în timpul transportării la rampa de gunoi de la Țânțăreni, stația de transfer și stația de sortare. → Includeți în documentația de licitație cerința ca contractanții să elaboreze proceduri/metode pentru a gestiona problemele ce țin de MSSS și măsurile de atenuare identificate. În procesul de selectare, trebuie să fie luate în considerare procedurile, politicile și capacitățile de management al MSSS, precum și performanțele anterioare. <p>Rampa de gunoi de la Țânțăreni</p> <ul style="list-style-type: none"> → Trimiteți și obțineți aprobarea EIMS la nivel național. Implementați măsurile de atenuare descrise în PMSM. → Asigurați-vă că proiectarea și procedurile operaționale sunt în conformitate cu Directiva UE privind rampele de gunoi, inclusiv pentru monitorizarea continuă a levigatului, apelor subterane, apelor de suprafață și gazului de depozit definite în planurile de monitorizare. Acestea trebuie să includă un proces de control al proiectării și un Plan Operațional de Management al Mediului (POMM). Monitorizarea zgomotului și mirosului trebuie evaluată în baza abordării bazate pe risc. În conformitate cu ERH, forajii fântâni adiționale și revizuiți modelul conceptual al terenului. → Proiectarea trebuie să evalueze cerințele față de căptușeală, drenaj și consolidare a barajului și pantei barajului. În cazul în care există dovezi despre existența unor emisii necontrolate de levigat sau gaz de depozit, remediați starea barajului înainte de plasarea căptușelii. → Evaluați stabilitatea deșeurilor depozitate anterior/argilei, pentru a vă asigura că nu va fi compromisă integritatea sistemului nou de căptușire. → Analizați pantele deșeurilor și gradul necesar de reprofilare, pentru a obține pante stabile și un relief adecvat pe care să fie plasat materialul de căptușire. → Oferiți mai multe informații despre proiectarea sistemului de colectare a gazului de depozit și a levigatului, precum și despre modalitatea de întreținere a acestora. <p>Amplasamentul de depozitare a deșeurilor de la Ciocana</p> <ul style="list-style-type: none"> → Elaborați și implementați un Plan de închidere a amplasamentului de depozitare a deșeurilor de la Ciocana care să conțină monitorizare continuă, investigarea bazei masei de deșeuri, care să asigure colectarea corespunzătoare a levigatului ce va fi transportat la stația de tratare, o evaluare a riscurilor de stabilitate, revizuirea capacului de etanșare finală pentru a crea un strat impermeabil, implementarea Asigurării Calității în Construcții și proiectarea spațiului necesar pentru sondele de gaz de depozit, în scopul asigurării unei colectări optime.

Domeniile analizate	Domeniile de acțiune
Performanța de sănătate și siguranță	<p>→ Analizați pantele deșeurilor și gradul necesar de reprofilare, pentru a obține pante stabile și un relief adecvat pe care să fie plasat materialul de căptușire.</p> <p>Toate amplasamentele</p> <p>→ Faceți lista aprobată a furnizorilor, includeți evaluarea MSS în procesul de licitare și selectare a contractanților și asigurați-vă că contractanții implementează un Plan de Management al Mediului în Construcții (PMMC). Efectuați inspecții periodice.</p> <p>→ Efectuați o evaluare a riscurilor pentru sănătate și siguranță, pentru includerea echipamentului individual de protecție (EIP), delimitarea clară a trotuarelor și accesului vehiculelor, utilizarea, în condiții de siguranță, a echipamentelor electrice portabile, furnizarea de truse de prim ajutor, stingătoare de incendiu, utilizarea echipamentului de protecție solară și disponibilitatea apei potabile, procedurilor pentru activități în spațiu restrâns, etc.</p> <p>→ Efectuați inspecții/auditori regulate ale contractanților și întâlniri, cel puțin anuale, cu contractanții, în scopul de a evalua conformitatea și a oferi recomandări cu privire la acțiunile corective.</p>
Social și angajare	<p>General</p> <p>→ Elaborați politici de angajare.</p> <p>→ Implementați PIPI și un mecanism de reclamare, în cazul în care parvin plângeri.</p> <p>→ Faceți publică documentația proiectului și întreprindeți activități de consultare cu părțile interesate.</p> <p>→ Implementați CRMT. Compensați daunele cauzate terenurilor din jurul amplasamentului de depozitare a deșeurilor de la Ciocana în timpul lucrărilor de construcție la închiderea amplasamentului și restabilirea completă a terenurilor.</p> <p>→ Asigurați-vă că structura tarifului pentru colectarea deșeurilor este stabilită conform nivelului recomandat. Elaborați un protocol de monitorizare a accesibilității și procedurii de stabilire și ajustare a tarifelor, facturare și încasare a plăților. Introduceți scheme de motivare, acțiuni de încasare forțată a plăților și activități de educare/sensibilizare a publicului.</p> <p>→ Implementați un plan de acțiuni pentru curățarea și închiderea gunoiștilor locale neautorizate din zona Țânțăreni. Întreprindeți măsuri cum ar fi păzirea locurilor, panouri de informare, programe de sensibilizare, amenzi și penalități și crearea unei infrastructuri adecvate de colectare a deșeurilor locale.</p> <p>→ Implementați un program de sensibilizare a opiniei publice și schimbare a comportamentului față de următoarele aspecte: noul sistem regional de gestionare a deșeurilor, tarifele de gestionare a deșeurilor pentru gospodării și alți clienți, protecția corpurilor de apă și a sistemelor de irigare de gunoiul aruncat în locuri neautorizate, colectarea fracțiunilor de deșeurii reciclabile, gestionarea deșeurilor din construcții și demolări, produselor chimice, materialelor ce conțin azbest.</p> <p>→ Asigurați-vă că sunt implementate toate beneficiile comunitare pentru locuitorii satului Țânțăreni, în modul în care s-a convenit cu comunitatea.</p>

4

IMPLICAREA PĂRȚILOR INTERESATE

4.1 PREZENTAREA PIPI

A fost elaborat un Plan de implicare a părților interesate (PIPI) pentru proiect, care are drept scop identificarea părților interesate cheie și asigurarea că, dacă este cazul, acestea vor fi informate în timp util despre eventualele impacturi ale Proiectului. De asemenea, planul prezintă un mecanism formal de reclamare care va putea fi folosit de către părțile interesate pentru a soluționa reclamații, preocupări, întrebări, etc. Planul va fi revizuit și actualizat în mod regulat. În cazul în care activitățile preconizate sunt modificare sau apar activități noi, care presupun implicarea părților interesate, PIPI va fi actualizat. PIPI va fi, de asemenea, revizuit periodic pe durata perioadei de implementare a proiectului și actualizat așa cum va fi necesar.

PIPI cuprinde următoarele:

- Descrierea proiectului, locația amplasamentelor și problemele principale de mediu și sociale;
- Cadru de reglementare a cerințelor legislației Republicii Moldova și cerințelor BERD;
- Prezentarea implicării anterioare a părților interesate;
- Identificarea părților interesate și altor părți afectate;
- Cerințele față de consultările publice și diseminarea informației;
- Programul de implicare a părților interesate, inclusiv părțile interesate relevante, metodele de comunicare și orarul, responsabilitatea și principalele subiecte de interes; și
- Mecanismul de reclamare.

Părțile interesate sunt persoanele fizice și organizațiile care pot fi afectate în mod direct sau indirect de proiect, în mod pozitiv sau negativ, și care doresc să-și exprime punctele de vedere. Definiția folosită pentru identificarea părților interesate cheie este:

„orice parte interesată care are influență considerabilă sau este afectată în mod semnificativ de către lucrare și unde aceste interese și influență trebuie să fie recunoscute pentru succesul lucrării”

Părțile interesate au fost identificate în baza proximității de componentele Proiectului, gradului potențial de impact (pozitiv și negativ) asupra lor și a interesului și preocupărilor legate de proiect, eventualei implicării în punerea în aplicare a măsurilor de atenuare, precum și nivelului de influență pe care îl pot avea asupra Proiectului.

PIPI prezintă metodele care vor fi folosite în vederea asigurării unei implicări efective a părților interesate, oferind detalii despre programul consultărilor publice viitoare și diseminării informațiilor care vor fi înregistrate pentru acest proiect. Informațiile vor fi înregistrate în conformitate cu modalitatea detaliată în PIPI.

4.2 DISEMINAREA INFORMAȚIILOR ȘI CONSULTĂRILE

Începând cu a doua săptămână a lunii August 2017, în cadrul publicării informațiilor referitoare la EIMS, prezentul RNT, PIPI, EIMS, PMSM, PASM, CRMT și ERH vor fi disponibile în limbile română și engleză, pentru a fi analizate și a se face comentarii. Versiunile electronice ale acestor documente vor fi disponibile minimum 120 de zile pe următoarele pagini web:

- Pagina web a primăriei Bubuieci: <http://www.bubuieci.md/>

- Pagina web a primăriei Chișinău: <http://www.chisinau.md>
- Pagina web BERD: <http://www.ebrd.com>

De asemenea, copiile acestor documente pe suport de hârtie vor fi disponibile în oficiile primăriilor Țânțăreni și Bubuieci;

- Satul Țânțăreni, Raionul Anenii Noi, Primăria; 0-265-33348.
- Satul Bubuieci, sectorul Ciocana, municipiul Chișinău, Primăria: 0-22-414969

Evenimente de consultare cu comunitatea în legătură cu proiectul EIMS vor avea loc pe durata perioadei de diseminare de 120 de zile la:

- Țânțăreni, Primăria Țânțăreni
- Bubuieci, Primăria Bubuieci
- Chișinău, Primăria Chișinău

Informațiile exacte despre evenimente, date și orare vor fi prezentate atunci când vor fi definite. Anunțurile vor fi făcute publice pe site-urile relevante, pe panourile de informare din sat și la amplasamentul de depozitare a deșeurilor de la Ciocana. Părțile interesate cheie și autoritățile de reglementare vor primi invitații la evenimentele organizate.

4.3 PROCEDURA DE RECLAMARE

Vor putea fi transmise către Regia Autosalubritate prin poștă, email, telefon sau personal orice întrebări, nelămuriri, reclamații sau plângeri cu privire la Proiect, utilizând următoarele date de contact:

Atenție : Mariana Nazarenco
 Șef al Oficiului Directorului General / Cancelaria
 Regia Autosalubritate
 Adresa Poștală: MD-2069, str. 27 Martie 1918, nr. 14, Chișinău
 Telefon:022-740919; 022-746842
 E-mail: regia-auto@mail.ru

Datele de contact ale contractorului(ilor) pentru depunerea plângerilor în legătură cu activitățile de construcție vor fi prezentate în PIPi actualizat când contractorul(ii) vor fi selectați.

Toate reclamațiile vor fi înregistrate și li se va da un răspuns în termen de 15 zile, fie verbal, fie în scris, conform solicitării reclamantului, dacă acesta furnizează date de contact pentru răspuns. Reclamantul are, de asemenea, dreptul de a cere păstrarea confidențialității identității sale.

Mai jos este oferit un model de formular care poate fi utilizat de către reclamant.

Depunerea reclamațiilor către Regia Autosalubritate prin această procedură nu împiedică pe nimeni de a căuta căi de atac în conformitate cu legile și regulamentele Republicii Moldova.

Formular de reclamare pentru public

Nr. de referință:

Nume și prenume	
Notă: <i>puteți rămâne anonim dacă preferați sau solicitați să nu vă dezvăluim identitatea dvs. părților terțe fără consimțământul dvs.</i>	☐ Doresc să depun reclamația mea anonim ☐ Doresc să nu-mi fie dezvăluită identitatea fără consimțământul meu
Date de contact Vă rugăm să bifați modul în care doriți să fiți contactat (poștă, telefon, poștă electronică).	☐ Prin poștă: Vă rugăm să înscrieți adresa poștală: _____ _____ _____ ☐ Prin telefon: _____ ☐ Prin poșta electronică _____
Limba Vă rugăm să marcați limba preferată pentru comunicare	☐ Română ☐ Rusă
Descrierea incidentului sau reclamației:	
	Ce s-a întâmplat? Unde s-a întâmplat? Cui i s-a întâmplat? Care este rezultatul problemei?
Data incidentului/reclamației	
	☐ Un incident/ o reclamație (data _____) ☐ S-a întâmplat de mai multe ori (de câte ori? _____) ☐ Permanent (problema persistă)
Cum ați dori să fie rezolvată această problemă?	

Semnătura: _____

Data: _____

Vă rugăm să returnați formularul:

Atenție: Mariana Nazarenco

Manager de oficiu, Direcția Generală / Cancelaria

Regia Autosalubritate

Adresa poștală: MD-2069, str. 27 Martie 1918, nr. 14, Chișinău

Telefon: 022-740919; 022-746842

Adresă electronică: regia-auto@mail.ru

Sfârșitul documentului